

[Svend Auken]

udtrykket »vækstpause«. Man ser for sig et menneske, der i de forløbne år har taget rigeligt for sig af retterne, og som nu egentlig efter lægens råd gør klogt i at holde lidt igen. Vækstpause!

Jeg ved ikke, hvilket reklamebureau man bruger i Finansministeriet, men jeg er sikker på – i betragtning af den tilstundende valgkamp – at der vil være kø foran finansministerens dør for at få oplyst navnet på bureauet.

Eller tag finansministerens redegørelse for finansredegørelsen til Folketinget, hvor der står »Finansredegørelse 87 i en nøddeskal«. Den næste finansredegørelse, vi får, bliver sikkert »Dansk økonomi lige på en studs« fra finansministeren.

Læg hertil dette deprimerende billede af stigende arbejdsløshed, faldende økonomisk aktivitet osv., en almindelig følelse i befolkningen af mismod og pessimisme, af resignation og hos mange mennesker også en betydelig bitterhed over, at de ikke har fået deres andel af de sidste års meget kraftige vækst i forbruget, og et forståeligt ønske om at få rettet op på skævhederne, ikke mindst i forbindelse med de kommende overenskomstforhandlinger, og også, tror jeg, en meget udbredt fornemmelse hos folk – en fornemmelse, vi i hvert fald herinde gør klogt i ikke at undervurdere – af, at vi herinde tænker alt for lidt over fremtidens store udfordringer og over, hvad vi kan gøre for samfundets dårligst stillede.

Finansredegørelsen kommer så tæt på en indrømmelse af, at det nok ikke står helt så godt til med økonomien, som man kan håbe på i denne agitationsfolder, når forfatterne siger: »De opstillede konkrete mål har ikke kunnet realiseres præcis som forventet.«

Præcis som forventet! Nej, det tør antydes. Går man blot tilbage til finansredegørelsen fra sidste år, som altså kun er et år gammel, så tog redegørelsen fejl på alle afgørende punkter og dramatisk fejl. Man overvurderede den økonomiske vækst, man undervurderede meget kraftigt importen, man troede, den kun ville stige med godt 3 pct. Den steg med over 6 pct. Man overvurderede eksporten. Man troede, den ville stige med 6,2 pct. Den steg kun med 1 pct. Osv.

Det siges, at der ude i byen er en bookmaker, der modtager væddemål omkring forudsigelser om den økonomiske politik, som

man jo ved der er mange om budet på. Det siges, at hvis man tør satse sine penge på finansredegørelsens forudsigelser, får man hos denne bookmaker 30 gange indsatsen i tilfælde af, at de slår til.

Det største fejlskøn var imidlertid i forbindelse med betalingsbalancen. Man regnede for blot 1 år siden med, at vi i år kun ville få et underskud på 16 mia. kr., men som bekendt blev det faktiske underskud på 33–34 mia. kr. I de sidste fire kvartaler, som vi kender tal for, blev underskuddet på over 36 mia. kr., og det til trods for, at vi fik en af finansredegørelsen og alle os andre ikke forudset gave udefra i form af et olieprisfald, som hjalp os med 12–15 mia. kr. I virkeligheden skulle der efter disse forudsigelser nærmest have været balance på betalingsbalancen i år. Men vi fik altså et underskud på næsten 35 mia. kr.

Jeg nævner tallene for disse mange fejlskøn for at vise, hvor forsigtig man skal være med regeringens fremskrivninger. Når derfor finansredegørelsen trøster os med, »at dansk økonomi er på sporet«, er der al mulig grund til at tage denne udtalelse med et gran salt. Der er desværre ikke meget, der tyder på, at vi er på sporet. Tværtimod tror jeg, at der skal næsten mirakler til for at give dansk økonomi en bedre placering om et år, end den har i dag.

Jeg indrømmer naturligvis – og vil gerne gøre det med glæde – at der er grund til at vente en forbedring af betalingsbalancen i 1987 efter de katastrofale år 1985 og 1986, men desværre opnås forbedringen ikke i kraft af en bedre konkurrenceevne, ikke i kraft af, at danske virksomheder kan sælge mere på eksportmarkederne og konkurrere bedre på hjemmemarkedet. Nej, der er tværtimod grund til at frygte en yderligere forværing af konkurrenceevnen. Forbedringen af betalingsbalancen opnås kun ved, at aktiviteten i samfundsøkonomien går i stå, og ved, at arbejdsløsheden stiger.

Vi ved fra Det Økonomiske Råds formandskab, at det frygter, at vi i 1987 får et direkte fald i den økonomiske aktivitet i Danmark, altså økonomisk misvækst, og stærkt stigende arbejdsløshed, godt 250.000 i 1987 og over 300.000 i 1988. Regeringen med statsministeren i spidsen har altid sagt, at kunsten var at klare betalingsbalancen uden stigende arbejdsløshed. Det kunststykke mag-